

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. - Inzerati do 30 peti vrst do Din 2.- do 100 vrst do Din 2.50 od 100 do 300 vrst do Din 3.- večji inzerati peti vrsta Din 4.- Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. - Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za tuzemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. - NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. - CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1. telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2. telefon št. 190. - JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Racun pri postnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Naše zasebno denarništvo in problem kmečkih dolgov

Zanimiv referat na konferenci denarnih zavodov v Novem Sadu - Kmečka posest, ki je ocenjena na 200 milijard, je zadolžena samo do največ 4 odstotke

Novi Sad, 18. februarja. r. Včeraj se je vršila tukaj konferenca predstavnikov denarnih zavodov iz vse države. Na konferenci so proučili položaj denarništva in splošno v zvezi s tem pa zlasti najnovejšo uredbo o zaščiti kmetov. Konferenca se je udeležilo 254 delegatov, ki so zastopali 543 denarnih zavodov.

Kongres je otvoril predsednik združenja bank v Novem Sadu g. Slepčević, ki je takoj naglasil, da je bila ta konferenca sklicana v sporazumu s ostalimi gospodarskimi krogi, da prouči položaj denarništva in predlaga potrebne ukrepe za izboljšanje sedanjega položaja. Omenil je, da je tudi vlada sama v svoji deklaraciji izrazila željo v najtesnejše sodelovanje z gospodarskimi organizacijami in je zato tudi cilj te konference, da podpre vlado pri reševanju gospodarskih problemov.

Po konstituiranju predsedništva konference je bila med velikimi ovacijami odposlana udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju.

Referat dr. Markovića

Glavni referent je bil dr. Vlada Marković, predsednik združenja bank v Beogradu. V začetku svojega referata je omenil, da poteka letos deseto leto od ustanovitve združenja bančnih in zavarovalnih podjetij v Novem Sadu, ki je razvil plodonosno delo za zaščito svojih interesov. Prehajajoč na položaj denarnih zavodov je govornik uvodoma razčlenil najnovejšo uredbo o zaščiti kmetov in naglasil, da pri reševanju vprašanja kmečke zaščite iz dobe pred 19. aprilom 1932 niti v takratnem zakonu niti v poznejših uredbah ni bilo osnovnega merila. Manjkala je vsaka točna statistika, a doslej zbrani podatki ne prikazujejo pravega stanja stvari. Tudi se ni dobro ocenilo, kateri dolgi kmetov naj bi se zaščitili. Predvsem je izjavil mnenje, da bi ne bilo treba upoštevati dolgov odnosno kreditov, ki so jih dajali kmetu trgovci in obrtniki, ker gre tu pretežno za manjše zneske, ki se večinoma redno odplačujejo. Prav tako bi se tudi razni drugi krediti ne smeli upoštevati. Poleg teh dveh pogrsk je osnovna napaka kmečke zaščite v tem, da se je generalizirala, namesto, da bi se ravnala po individualnih vidikih, ker so imovinski in dolžniški odnosi različni.

Položaj denarnih zavodov

Zaradi odgoditve plačil je nastala v kreditnih odnosih nenormalna situacija. To je imelo za posledico, da so morali zavodi, ki so dajali pretežno posojila kmetom, zahtevati zaščito. Dosedaj je pod zaščito 199 bank in 185 kreditnih zadrug. Verjetno pa je, da se bo moralo zaradi nastalega položaja zateči pod zaščito še večje število denarnih zavodov.

Vse te okolnosti mora vpoštovati vsakdo, kdor hoče voditi zdravo go, spodarsko politiko. Pogrešno je zagati vejo, na kateri sedi. Napačno je delati proti denarnim zavodom, brez katerih je vsako narodno gospodarstvo nemogoče. Iz denarništva črpa gospodarstvo svojno moč, ker razpolagajo privatni denarni zavodi s kapitalom v višini 11 milijard.

V svojem nadaljnjem govoru je dr. Marković dokazoval, da je z napačnim reševanjem problema kmečkih dolgov ubit kredit ne samo zadolženih kmetov, marveč tudi onih, ki doslej niso bili zadolženi, a še bolj čutijo to oni, ki bi sedaj potrebovali denar. V skrajno neugodnem položaju pa so tudi oni, ki imajo svoj denar naložen pri bankah, a ga sedaj ne morejo dobiti izplačnega.

Problem kmečkih dolgov

Govornik se je nato obširno bavil s problemom kmečkih dolgov pri privatnih denarnih zavodih in komunalnih hranilnicah ter naglasil, da se to vprašanje ne sme reševati posebej, marveč v sklopu vseh gospodarskih problemov. Kmečki dolgi so na dan 1. marca 1932, ko je bila prvič uvedena zaščita kmečkih dolgov znašali pri zasebnih denarnih zavodih in komunalnih hranilni-

cah 2.065 milijona dinarjev, vloge pri istih zavodih pa 1.457 milijona dinarjev. Potemtakem je ves dolg kmečkih dolžnikov po odbitku hranilnih vlog znašal vsega 599 milijonov, a zadolžitev pri Privilegirani agrarni banki 799 milijonov.

Na dan 31. decembra 1933 so znašali kmečki dolgi vsega samo še 1.536 milijonov dinarjev, dočim so vloge znašale še 590 milijonov dinarjev. Potemtakem so tega dne znašali kmečki dolgi po odbitku vlog vsega samo 946 milijonov. Če se vpoštevajo, da znaša vrednost kmečke posesti okroglo 200 milijard, potem se vidi, da znaša celokupna obremenitev kmečke posesti z dolgi jedva 2 do največ 4 odstotke.

Obrestna mera

Nato je govoril tajnik Udruženja bank in zavarovalnic Robert Pavlovič o obrestni meri in v svojem referatu opozoril na nelogičnost dosedanjih ukrepov. Dočim se na eni strani maksimira obrestna mera za kmečke dolge na 4,5 odstotkov, morajo banke plačevati Narodni banki za kredite 5 do 8 odstotkov, pri privatnih denarnih zavodih pa še več. Na ta način je onemogočena vsaka rentabilnost denarnih zavodov. Zato predstavlja najnovejša uredba o zaščiti kmetov in o odgojitvi plačil ter znižanju obrestne mere za privatne denarne zavode najhujši udarec.

Resolucija

Po obsežni debati, v katero so posegli zastopniki vseh gospodarskih centrov, je konferenca sprejela resolucijo. V prvem delu, ki obsega 15 točk govori re-

solucija o splošnem položaju denarnih zavodov ter ugotavlja, da dosedanj, matorijski ukrepi niso rodili zaželenih uspehov in niso pripomogli k oživiljenju gospodarstva. V drugem delu apelira resolucija na vlado, naj v interesu ureditve našega denarništva in kreditnih odnosov čimprej prične reševati celotni sklop gospodarskih in kreditnih problemov po točno izračunem načrtu. (Resolucijo je objavilo že ponedeljsko »Jutro«.)

Predlogi

Na podlagi vseh teh ugotovitev naproša konferenca kraljevo vlado, naj v interesu oživiljenja vsega gospodarstva, a denarništva in kreditnih odnosov, se posebej, nemudoma pristopi k reševanju kompleksa vseh gospodarsko-kreditnih problemov in to po točno določenem programu. Pri tem naj se definitivno reši vprašanje sedaj zaščitenih kmečkih dolgov, to pa ne splošno, marveč individualno z razumnimi in razmeram odgovarjajočimi olajšavami. V tem duhu bi se morale pri sistematičnem in načrtnem reševanju vseh gospodarskih problemov podvreči reviziji in korekturam vse dosedanje uredbe, ki so itak samo začasne in prehodne značaja. Pri takem reševanju gospodarskih in kreditnih problemov je absolutno potrebno, da se potrebne žrtve, ki služijo celoti, tudi porazdelje na celoto. Dosedanje parcialno reševanje teh problemov ni rodilo zadovoljivih uspehov in se mora s tem prenehati, zlasti v vprašanih, ki se nanašajo na normalizacijo kreditnih odnosov.

Abesinija zahteva določitev nevtralne cone

Če se tej zahtevi ne ugodí, bo neizbežno prišlo do vojne konflikta z Italijo

London, 18. februarja. g. V razgovoru s posebnim poročevalcem »Daily Telegrapha« je izjavil abesinski njeuš o zadnjem konfliktu naslednje: Stališče, ki sem ga zavzel od vsega početka, je to, da italijansko stališče napram incidentu pri Ualulala onemogoča vsak poizkus direktnih pogajanj. Obe državi sta vezani s pogodbo iz leta 1928, ter morata konflikt predložiti razsodišču. Svet Društva narodov je priznal, da bi mogla vlada-joča nasprotstva povzročiti nov konflikt. Zaradi tega upam, da bodo pričeta pogajanja dovela do sporazuma glede ustanovitve nevtralne cone.

Italijanski načrti

Pariz, 18. februarja. AA. O sklopih velikega fašističnega sveta približno listi komentarje. »Matina« pravi, da so ta posvetovanja pokazala nove momente. Dosedanji obrambni ukrepi so že prekoračili. Še včeraj zanikano vkrcavanje čet se zdaj

tudi uradno priznani. Mobilizacija se razširja. Vse kaže, da gre za velike akcije v Afriki, ki naj na eni strani varujejo varnost italijanskih kolonij, na drugi strani pa naj razširijo Ital. kolonialno posest.

Ponovna intervencija Japonske v Rimu

Tokio, 18. februarja. AA. Ministrstvo za zunanje zadeve je izdalo komuniké, v katerem pravi, da je japonski poslanik v Rimu Sugimura imel z državnim podtajnikom za zunanje zadeve Suvichem ponoven razgovor. Informiral se je o razvoju italijansko-abesinskega spora. Komuniké pravi dalje, da je japonski poslanik ovestil državnega podtajnika Suvicha, da ima Japonska v Abesiniji izdatne gospodarske interese in da zaradi tega v Tokiu upajo na mirno rešitev italijansko-abesinskega spora.

Neurja in poplave

Na Poljskem in Nemškem imajo hude viharje in nalive Reke prestopile bregove

Varšava, 18. februarja. AA. V zapadnih in srednjih krajih Poljske so besnela včeraj huda neurja. Ponekod je škoda ogromna. V Varšavi je poškodovanih šest oseb, večinoma od opek, ki so padale s hiš. Na Poznańskem se je zrušilo neko poslopje. Pri tej priliki so bile ubite štiri osebe, pet pa je bilo hudo ranjenih. V predmestju Lodza je bila poplava.

Varšava, 18. februarja. AA. Zaradi nagle izpremembe temperature so v karpatskih predelih hudi nalivi. Mnoge reke so prestopile bregove in pokvarile prometna sredstva na več krajih.

Berlin, 18. februarja. AA. V noči od sobote do nedelje so v mnogih krajih Nemčije besnela neurja. Ponekod so po-

vzročila tudi znatno škodo. Neurja so zahtevala dve človeški žrtvi.

Ponesrečene tekme balonov v Nemčiji

Berlin, 18. februarja. AA. Tekmo nemških sferičnih balonov v Darmstadtu so morali zaradi slabega vremena odložiti. Neurje je bilo tako močno, da je odneslo s starta sedem balonov. Po vesteh iz Lipskega je vihar tamkaj povzročil tudi izdatno materialno škodo. Iz Darmstadta poročajo, da se je start z baloni ponesrečil. Slabo vreme je pri tem zahtevalo tudi več človeških žrtvi. Vihar je bil tako močan, da moštvo ni moglo držati balona. Ena oseba je bila ubita, tri pa so si slomile noge.

Zborovanje naših obrtnikov

Danes dopoldne je imela širša uprava okrožnega odbora obrtniških združenj svojo III. redno sejo

Ljubljana, 18. februarja.

V posvetovalnici Zbornice za TOI se je dopoldne vršila III. redna seja širše uprave Okrožnega odbora obrtniških združenj v Ljubljani, ki so se je udeležili tudi delegati z dežele.

Sejo je otvoril namestu obolelega predsednika g. Filipa Pristova podpredsednik g. Fran Igljič, ki je uvodoma pozdravil zastopnika banske uprave, sekretarja g. Šinca, navzoča svetnika ZTOI gg. Brčića in Krapeža ter tajnika ZTOI g. dr. Pretnarja. V nadaljnjem se je spomnil tragedije v Marsellieu, ki je terjala življenje našega plemenitega vladarja, blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Spomin blagopokojnega vladarja so navzoči počastili s trikratnim vzklikom: Slava! Govornik se je spomnil tudi smrti nemornega obrtniškega organizatorja, pokojnega J. Rebeka st.

Zatem je prešel na dnevni red. Omenjal je, da so se člani razhajali od zadnje seje v nadi, da se bodo gospodarske prilike v bodočem letu boljšale. Na žalost pa je bilo tedaj upanje preuranjeno. Med možnostjo zaslužka, obsegom poslov ter režijo obratov je vladala vedno večja nesorazmernost. Težak je bil boj, ki ga je vodilo obrtništvo v prošlem letu za svoj obstanek. Kriza je v prvi vrsti prizadela kmeta in delavca kot glavnega naročnika in plačnika obrtniških izdelkov, vsled česar je bil prizadet sleherni obrtnik. Najbolj prepričevalen in zgovoren dokaz, kakšen je položaj obrtništva, pokaže statistika obrtniškega gibanja. Ta pove, da je bilo v prošlem letu odjavljenih 2361 rokodelskih obrtov, prijavljenih pa le 992, torej se je zmanjšalo število obrtnikov za 1369. V teku treh let na je padlo število obrtniških obratov za 3000.

Našega obrtnika je posebno hudo prizadela davčna preobremenitev. V pripravi je najbolj služil obrtniškim interesom, je Okrožni odbor deloval po vseh svojih močeh za znižanje pavšalizacije pridobine.

Davčnemu vijaku, ki neizprosno pritiska obrtnika k tlom, se je pridružilo še drugo zlo, ki poostrejuje krizo v obrtništvo, to je sušmarstvo Čeprav so z obrtnim zakonom jasno določene kazni, se sušmarstvo nemoteno širi in ima danes mnogo večji obseg, kot pred časom, ko je izšel

novi obrtni zakon. Banska uprava je izdala na svoje prvostopne upravne oblasti izredno stroge navedbe, vendar je pričakovani uspeh izostal. K vsem nadlogam glede sušmarstva se baš za gospodarsko šibkejšo in številčno močno stroko pridružuje še nelojalna konkurenca, predvsem s strani nekaterih industrijsko-trgovskih podjetij, ki uvajajo v poslovno življenje metode, katere onemogočajo obstoj posameznih obrtniških obratov. Najtipičnejša predstavnik take industrije sta Bat'a in Tivar. V zvezi z nelojalno konkurenco je treba omeniti tudi samoupravna podjetja v državni reži in pa primer Salezijanskega zavoda ter banovinskega vzgajališča v Ponočah pri Litiji. Ta dva zavoda vzdržujeta strokovno šolo za razne obrti.

Obrtni zakon predpisuje v § 384 obvezno zavarovanje obrtnikov za primer bolezni, nezgode, onemoglosti, starosti in smrti. Uredba, ki bo sledila, naj bi vsebovala samo glavna določila, ki bi veljala za celo državo enotno, dočim naj bi se v ostalem prepustila čim širša svoboda statutom podinih zavarovalnih institucij po pokrajinah. Vsak zavarovalni okoliš naj ima v okviru uredbe svojo popolno avtonomijo, osobito pa popolno samostojnost glede opravljanja zavodnega premoženja. Uprava se sestavlja z volitvami zavarovancev.

V vprašanju licitacij javnih dobav bodo morali obrtniki v bodoče nastopati energičnejše. Podana mora biti možnost tudi malemu obrtniku, da se udeležuje takih licitacij.

Govornik se je v svojem poročilu dotaknil vprašanja razdružitve obrtnika, omenjal vsesplošno delo Okrožnega odbora v hotenju do uspehov obrtniškega stanu in navajal nekatere zadeve notranjega značaja institucije.

Končal je z ugotovitvijo, da si je Okrožni odbor svest, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči in neumorno delal v korist vseh združenj.

K izvajanjem predsednika sta govorila še zastopnik banske uprave sekretar g. Šink in tajnik ZTOI. Izvajanja obeh so nagradili zborovalci s toplim aplavzom. Sledilo je poročilo tajnika g. Ljotze Hočevarja, pozneje še drugih funkcionarjev. Pri raznoterostih je prišlo do živahne debate in so bili podani tudi samostojni predlogi za koristi obrtniškega stanu.

Mariborski gasilci so zborovali

Maribor, 17. februarja. Javski sobi »Pri orlu« so včeraj dopoldne polagali mariborski avtomobilisti že 10. obračun društvenega dela. Predsednik Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, sekcije Maribor, g. veletrgovec Pinter je uvodoma posebej pozdravil mestnega župana g. dr. Lipolda in nar. posl. g. Krejčiča in inž. Zupančiča za avtomobilni promet, nato pa so zborovalci z enominutnim molkom in slava klci počastili spomin blagopokojnega kralja-mučenika. Z velikim odobravanjem so avtomobilisti odposlali vdanostne brzojavke pokroviteljski Nj. Vel. kraljici materi, Nj. V. knezu Pavlu in pozdravne brzojavke finančnemu ministru g. dr. Stojadinoviću, ministru g. dr. Kožulju in centrali avtomobilskega kluba.

Sledilo je izbrpno poročilo predsednika, ki je orisal desetletno delovanje kluba avtomobilistov v Mariboru. Veliko zadovoljstvo je zavladalo v klubu, ko je bila izdana naredba, da se dosedanje takse plačajo le za prvo četrtletje in da se bo vprašanje takse uredilo še pred 30. marcem. Kako se bo to zgodilo, se ni znano, gotovo pa je, da bo milejša praksa v veliki meri vplivala na porast motornih vozil in avtomobilizma sploh. Toda s tem v zvezi je tudi vprašanje cest. Prav v tem pogledu pa bo Avtomobilski klub z vsem povdarkom naglašal, da je za nas največjega pomena cesta št. 11j - Sušak, saj veže ta cesta Avstrijo, Čehoslovakiijo in Nemčijo z morjem in vodi ta cesta po najlepših predelih naše države. Zato moramo stremeti za tem, da pride ta prometna zveza v projekt javnih del. Nato je predsednik podal kratek historijat mariborskega avtomobilskega kluba, katerega prvi predsednik je bil industrijski Peter Majdič iz Celja, takoj drugo leto pa je stopil na njegovo mesto služni in dolgoletni predsednik g. Ferdo Pinter. Zanimivo je bilo tudi poročilo tajnika ravnatelja Srdiča, iz katerega posnemamo, da je bilo lani v Mariboru prodanih 217 triptikov (39 manj kot prejšnje leto) in samo 5 karnetov (5 manj). Manjše poseganje po karnetih je pripisati predvsem okolnosti, da je obmejna carinska procedura z karneti še vedno preveč zamudna in predraga in se avtomobilisti raje poslužujejo enostavnejših triptikov. - Blakajniški poročilo je podal g. dr. Marin, ki je povdarjal zadovoljstvo finančno staja. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvo-

Ujeni ravnatelj Krejci, primarij dr. Hugo Robič, inž. Fridau, inž. Primer.

Šahovski turnir v Moskvi

II. kolo

Moskva, 18. februarja. V soboto se je odigralo II. kolo mednarodnega šahovskega turnirja v Moskvi. Zaradi velikega navala občinstva in pa zaradi večje udobnosti moštvo so odredili, da se turnir igra v treh velikih dvoranah Umetnostnega muzeja. Turnir se je pričel ob 16. moskovskega časa in zaključil ob 24. Odigrane so bile vse partije, edino sovjetska mojstra Goglidze in Rabinovič ter Flohr-Lisicini so svoji partiji prekinili.

Jugoslovanski vlemojster Pirc je premagal sovjetskega mojstra Čehoverja, le-nigradski vrhak Rjumin Vero Menčikova, Spielmann Altorreva, moskovski mojster Kan pa ukrajinskega vrhaka Bogatyřuka. Največja senzacija tega kola je bil poraz madžarskega vrhaka Lilienthal v igri z Ragzinom. Remis so končale partije: dr. Lasker-Stahlberg, Capablanca-Botvinnik in Romanovski-Löwenfisch.

V III. kolu igrajo danes Rjumin-Romanovski, Löwenfisch-Stahlberg, Botvinnik-Menčikova, Alatorcev-Capablanca, Goglidze-Spielmann, Lisicini-Rabinovič, Ragzin-Flohr, Pirc-Lilienthal, Kan-Čehover in dr. Lasker-Bogatyřuk.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

Budimpešta, 18. februarja. Danes se je končalo svetovno prvenstvo v umetnem drsanju za gospode. Zmagal je ponovno favorit Dunajčan Schäffer Rezultati so bili: 1. Schäffer (Avstrija), 2. Din (Anglija), 3. Patacky (Madžarska).

Vremenska nanoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za terek: Spremenljivo, večinoma oblačno, možnost padavin.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize (v vřteto premijo 28,5 oetot.). Amsterdam 2968.58 - 2983.17, Berlin 1756.08 - 1769.95, Bruselj 1024.56 - 1029.63, Curih 1421.01 - 1428.08, London 213.28 - 215.34, Newyork 4351.87 - 4383.18, Pariz 289.60 - 290.03, Praga 183.42 - 184.52, Trst 372.25 - 375.33. Avstrijski šiling v privatnem křirgu 8.20 - 8.30.

Zahtevamo železnico št. Janž-Sevnica

Včeraj se je Dolenjska in z njo vsa naša javnost odločno
zavzela za zgraditev te prepotrebne železnice

Trebnje, 17. februarja.
Danes je Dolenjska na čelu z odličnimi predstavniki naše javnosti, zlasti gospodarstveniki, ki so se odločno postavili zahtevu po zgraditvi železnice št. Janž-Sevnica. Pripravljeni odbor niti sam ni pričakoval, da bo manifestacijsko zborovanje tako dobro obiskano. V veliki dvorani Prosvetnega doma se je zbralo toliko kmečkega ljudstva, da so morali mnogi oditi, ker niso dobili prostora. Zborovanje je otvoril trebanjski dekan g. Ivan Tomažič s kratkim, jedrnatim nagovorom, v katerem je najprej pozdravil svojo dobro znano predsednika ZTOI Ivana Jelačina in inž. Milana Suklija. Izrazil je trdno vero v uspeh dela za zgraditev železnice št. Janž-Sevnica, ker so vzeli to stvar v roke možje, ki imajo bogate izkušnje in v javnem delovanju. Naglasil je, da zborovanje ni noben volilni maneuver, kakor nekateri mislijo.

Častni izvrševalni in širši odbor

Za njim je izpregovoril v imenu pripravljalnega odbora inž. Milan Suklija. Pozdravil je trebanjskega dekana in omenil, da bo akciji odbor po njegovem prepričanju v enem ali dveh mesecih lahko odložil svoje funkcije, ker bo njegov cilj dosežen. Potem je prečital imena častnega, izvrševalnega in širšega odbora, kakor jih predlaga pripravljalni odbor. Predsednik častnega odbora je minister in senator g. dr. Drago Marušič, člani: predsednik Udruga industrijskega za vse slovenske banovine in Centralne industrijskih korporacij g. Vladimir Arko, predsednik sindikata lokalnih železnice g. Dragotin Hribar, ban dravske banovine g. dr. Dinko Puc, knezoškof ljubljanski g. dr. Gregor Rožman in bivši deželni glavar g. Fran Suklija; v izvrševalnem odboru so gg. Ivan Jelačina, predsednik Zbornice za TOI, kot predsednik; novomeški župan dr. Josip Režek kot podpredsednik; inž. Milan Suklija kot II. tajnik; novinar Jože Zupančič kot III. tajnik; industrijski inženir Jože Javoršek kot blaginjski minister n. r. in generalni tajnik ZTOI Ivan Mohorič; ljubljanski podžupan prof. Evgen Jarc, višji magistratni svetnik dr. Riko Fux in inž. Fran Zupančič kot člani. V širšem odboru so gg. Martin Bajuk, Melika; Robert grof Barbo, Rakovnik; Alojzij Bukovec, Velika Loka; Ignac Bukovec, Trebnje; Fran Bulc, Mirna; novomeški prošt K. Čerin; Karel Cimperšek, Sevnica; bivši narodni poslanec Alojzij Dermelj, Boštanj; Fran Dobovšek, župan Boštanj; Jože Erjavac, župan Višnje gore; dr. Adolf Golja, Ljubljana; Beno Gregorič, trgovec v Ljubljani; Vencelj Jakl, št. Janž; Franc Javoršek, Grosuplje; Edmund Kastelec, Novo mesto; Franc Klemenčič, župan, Trebnje; bivši narodni poslanec dr. Alojzij Klinč, Gornje polje; dr. Alojzij Kobal, odvetnik v Ljubljani; Fran Kosak, Grosuplje; Ernest Krulj, Sevnica; Josip Lavrič, št. Vid pri Stini; Ignac Majcen, župan v št. Janžu; Sandi Majcen, Mokronog; Jože Miklič, Trebnje; Drago Potočnik, novinar v Ljubljani; Josip Prijatelj, Trzin; Tomaž Priatelj, župan v št. Rupertu; Anton Rojce, št. Vid pri Stini; Ivan Rus, Grosuplje; Alojz Saje, župan v Veliki Loki; Fran Seunig, novinar v Ljubljani; Rikard Skubec, generalni ravnatelj TPD; Srečo Šircelj, trgovec v Mokronogu; dekan Ivan Tomažič, Trebnje; Alojzij Tratar, župan v Trzinu; I. Trupej, župan v Sevnici; dr. Fran Windischer, Ljubljana; Jože Windischer, Novo mesto; Karel Zupane, Sevnica; dr. Vinko Zorec, odvetnik v Beogradu; Fran Zupančič, Rakovnik; Jože Zupančič, banski svetnik, Trebnje; novinar Saša Železnikar, Ljubljana.

Denar se mora dobiti

Zborovalci so z odobravanjem sprejeli predlog pripravljalnega odbora. Predsednišvo je prevzel g. Ivan Jelačina, ki je ob napetem zanimanju zborovalcev razporedil svoje misli o tej akciji. Prisrčno se je zavzela trebanjski dekanu in zborovalcem za izraženo zaupanje, češ, da je sicer preobremenjen z delom, vendar je pa rade volje prevzel predsedstvo izvrševalnega odbora. Železnica št. Janž-Sevnica je samo del etape prepotrebne zveze z morjem. Ta proga je bila že usklajena, na razpolago je bil tudi denar, pa je padlo vse v vodo. Slovenci smo ponizni in skromni, s polno pravico pa zahtevamo to, kar nam gre. Zdej, ko je poslal z glasovi o velikih javnih delih v naše mračno gospodarsko življenje svetel žarek, je najprimernejši čas, da z vsoto odločnosti ponovno svojo zahtevo po železnici št. Janž-Sevnica. Zadnji čas je že, da se nam v tem pogledu stori krivica popravila. Od našega gospodarstva se dostikrat zahteva preveč bremen, ne da bi dobilo za to odgovarjajoči protitež. Davkoplačevalci imajo pravico zahtevati, da se denar, ki ga iz njihovih žepov, pravilno razdeli. Za železnico št. Janž-Sevnica se mora najti denar, pa naj ga merodajni činitelji izkopljejo iz tal. (Burno odobravanje.) Potrebna je železna volja pa bo šlo. Vsi moramo storiti svojo dolžnost.

Naša socijalna in kulturna zahteva

Govor predsednika g. Ivana Jelačina so sprejeli zborovalci z viharim odobravanjem. Sledil je govor novomeškega župana g. dr. Režka, ki je dejal, da je program sestankov po besedah obeh predgovornikov tako rekoč že izpolnjen, vendar pa smatra za potrebno naglasiti, da za železnico št. Janž-Sevnica ne prosimo, temveč jo zahtevamo. To je socijalna in kulturna zahteva naša Slovencev kot enakopravnih državljanov. Druge države pobijajo gospodarsko stisko z velikimi javnimi deli. Pri nas je pa to upravljanje povsem zanemarjeno. Ena milijarda za javna dela se muži mnogo premajhna. Treba bi bilo najmanj 5 milijard. Svoje skromnosti ne moremo omejiti na manjšo zahtevo, kakor je ta železnica, ki jo moramo vsi Dolenjci odločno zahtevati. Gotov odstotek denarja, ki se steka v državno blaginjo, mora priti tudi v Slovenijo. Da se nimamo železnice št. Janž-Sevnica, smo deloma krivi tudi sami, ker je nismo znali dovolj energično zahtevati. Burno pritrdjevanje je sledilo njegovemu govoru.

Moralni in materijalni regres

Potem je pozdravil zborovanje znani javni delavec g. Fran Zupančič iz Rakovnika. V imenu kulturno-gospodarskega odbora v Mokronogu je inž. Fran Zupančič obširno našel vse korake in ukrepe tega odbora, da bi se zgradila železnica št. Janž-Sevnica. Akcija je bila pokrenjena takoj po prevratu, denar je bil že pripravljen, pa se je porabil v druge svrhe. Zato imamo moralni in materijalni regres do tistih, ki so zakrivil, da so šla sredstva iz Blatovega posojila drugam. Zahtevati moramo, da se zgradi ta železnica iz rednih sredstev. Pozdravila novo pobudo za dosego tega našega cilja in izjavila, da bo kulturno-gospodarski odbor v Mokronogu z veseljem pomagal novemu odboru pri njegovem delu. Prečital je obširno poročilo o delu, uspehih in razvoju odbora, ki si je bil nadel že takoj po prevratu nalogo izposlovati graditev železnice št. Janž-Sevnica. Zborovalci so izrazili njemu in njegovim sodelavnikom v odboru za trud toplo zahvalo.

Lačni smo

Sledil je temperamenten govor inž. Milana Suklija, ki je najprej ugotovil, da mokronožski odbor ni kriv, da njegov cilj ni bil dosežen. Brez tega odbora bi pa stvar še ne bila tako daleč, kakor je zdaj. V odboru, ki dela že deset let ali še več, se nabere toliko razočaranja in nezaupanja, da je treba zgrabiti za delo z novim optimizmom. Zahvaljuje se staremu odboru in birmu narodnim poslancom Dermelju in Klinču za trud, ki so ga vložili v to akcijo. Govornik naglasil, da zborovanje nima nič skupnega z volilnim shodom, a če bi bilo volilni shod, bi ga bil vesel, saj so zastopani na njem vsi slojci ne glede na politično prepričanje. Kraljevska vlada nam je obljubila za javna dela eno milijardo. Kadar se pa nosijo na mizo tako veliki lonci, hočemo imeti tudi mi svojo žlico zraven, tem bolj, ker smo lačni (burno odobravanje). Čakati nismo smeli več, treba se je bilo porušiti, da ne pridemo prepozno s svojo zahtevo. Dobri državljani, dobri Slovenci in dobri Jugoslovenci smo, zahtevamo pa enakopravnost, da se nam da vsaj najmanjše. In med te najmanjše zadeve spada železnica št. Janž-Sevnica, ki bo z njo zvezan kompleks dolenjskih železnice z glavno železnico Zagreb-Zidani most. Govornik je omenjal velike neostotke dolenjskih železnice, ki so samo v enem pogledu na visoki stopnji, namreč glede cen. Ostro, drastično je obsodil načrt, ki je bil sprožen tudi javno, naj bi se zgradila železnica št. Janž-Zidani most in ne št. Janž-Sevnica. Taki nerealni predlogi bi se v interesu dobre stvari ne smeli ponavljati. Ljudstvo samo mora železnico št. Janž-Sevnica zahtevati, to mora biti odločna ljudska zahteva in kmalu bomo doživeli velik praznik, ko bodo zapeli svojo veselo pesem krampi, lopate in dinamit (viharno odobravanje).

Drugi govorniki

Topla podprave in popolno solidarnost z zahtevo po zgraditvi železnice št. Janž-Sevnica je izrekel sevnjski župan I. Trupej. Fran Bulc z Mirne je pa pozval zborovalce, naj trikrat z vsoto odločnosti ponovno svojo zahtevo po tej železnici, kar so zborovalci, ki jih je bilo nad 1000, navdušeno storili. Končno je spregovoril nekaj toplih besed še trebanjski dekan g. Tomažič, češ, da kaže zborovanje proti koncu vse drugačno sliko, kakor v začetku, ko so bili ljudje nekam hladni in nezaupljivi, zdaj pa odseva z njihovih obrazov radost in kreпка volja, da se doseže ta cilj. Ne sme se več ponavljati, da mora ljudstvo samo plačevati in molčati. Dolenjci zadnja leta sploh niso ničesar dobili. Z železnico št. Janž-Sevnica so bo močno utrdili tudi državna misel, kar je treba še posebej poudarjati. Dolenjci so prekratki, preskromni in prepohlevni. Vsa naša odnese z zborovanja odločno voljo, da to železnico moramo dobiti. Toplo se je zahvalil tistim, ki so to akcijo znova pokrenili.

Resolucija

Inž. Suklija je prečital resolucijo, ki so jo sprejeli zborovalci z velikim navdušenjem. Resolucija se glasi:

Naj vsem zborovanjem dne 17. februarja 1935 v Trebnju zbrani mnogostevilni predstavniki gospodarskih korporacij, mestnih in kmetijskih občin, gospodarskih podjetij in ustanov ter najširših slojev prebivalstva javno izrazijo svojo zahtevo po železnici št. Janž-Sevnica, ki bo vezala dolenjske železnice z glavno progo Zagreb-Zidani most. Ta proga ni samo največjega gospodarskega pomena za vse vodnjake dolenjske banovine in za vsodnost avstrijske banovine, temveč je tudi izredne važnosti za nadaljni razvoj prometa k Jadranskemu morju. Je to edini projekt, ki veže med dolenjskimi železnicami in glavno progo Zagreb-Zidani most, ki prihaja tako iz gospodarskih kakor tudi iz tehničnih vidikov v poštev. Posebej je poudariti, da je zgraditev te proge neodložljiva tudi z ozirom na interese državne obrambe.

Zahteva po njeni zgraditvi železnice proge št. Janž-Sevnica je temeljito utemeljena, kar je bila ta proga usklajena že leta 1922 in predvidena v državnem budžetu 1927/28, ter samo zaradi finančnih težav še ni prišlo do zgraditve te proge, za katero so izdelani vsi podrobni načrti ter se je vršila ožerna licitacija. Po izjavi kraljevske vlade so sedaj v programu velikih javnih del finančna sredstva tudi za to progo zagotovljena.

Pri gradnji je gledati na to, da se prvenstveno zaposli delavsko ljudstvo domačih občin.

Pozivljemo kraljevskega vlado, da z vsoto pospešbo ukrene vse potrebno, da se proga št. Janž-Sevnica brez nadaljnega odlašanja zgradi.

Potem je prečital vdanostno, odnosno pozdravno brzojavko Nj. Vis. knezu Pavlu in kraljevim namestnikom, ministrskemu predstojniku Jevtiču, ministrom dr. Marušiču, inž. Vajdiču, dr. Stojadinoviču, dr. Vab-

niču in generalu Zivkoviču, načelniku generalnega štaba generalu Mariču, načelniku prometnega ministrstva inž. Paskoviču, novemu pomočniku vojnega ministra generalu Ouharju in zagrebškemu veleindustrijalcu Vladimirju Arku.

S tem je bil dnevi red izrpan in predsednik g. Jelačina je ob velikem navdušenju zborovalcev zaključil zborovanje, ki je pokazalo vso odločnost in upravičenost naše zahteve po zgraditvi železnice št. Janž-Sevnica.

10 letnica pevskega društva „Sava“

Ljubljana, 18. februarja.

V soboto je ljubljansko pevsko društvo »Sava«, ki ima svoj sedež na Poljanski cesti, na skromen, pa vendar pristen način proslavilo 10 letnico svojega obstoja s samostojnim koncertom v dvorani Delavske zbornice. Društveni pevovodji, g. Grm, ki se očitno trudi, da bi svoj mladi in ambiciozni zbor privedel glede izvajanja na čim lepo višino, je postavil na spored kar 17 zborovskih točk, starejšega in novejšega datuma, med njimi več priljubljenih narodnih pesmi. Zbor »Sava« ima nad 20 svežih, mladostno navdušenih glasov, ki pojo dokaj ubrano, pazi na dinamiko in se podreja inicijativi svojega pevovodje. Seveda vse pesmi se mu niso enako posrežile, zlasti je bil proti koncu koncerta

glasovno malo utrjen in je zaradi tega trpela čista intonacija ter je zbor večkrat občutno padel. Glasovno je 1. tenor kar pogumen, 2. tenor malo resek, 1. bas ima dobrega baritonista, II. bas ni povsem siguran. Pesmi so bile vestno naštudirane, seveda v interpretaciji in zlasti v izreki ni manjkalo pogreškov, ki jih pa opažamo pri vseh naših zborih. Med zborovskimi točkami je prav prijetno učinkoval solistični nastop g. Toneta Petrovčiča, ki je resnobno in z znano rutino zapel novo St. Premrlovo »Memento mori«, E. Adamičev »Kot iz tiste zabljene kapele« ter moral na burne aplavze dodati še St. Premrlovo »Bil je kralj«. Te tri pesmi so vtisnile jubilejnu koncertu »Sava« počat umetniško serijozne prireditve.

Marijevemu društvenemu pevovodji g. Grmu je zbor v zahvalo za njegov trud poklonil svojo sliko, okinčano s cvetjem, g. solist Petrovčič je takisto prejel šopek nagljev, starešina Hubadove župe JPS g. dr. Anton Švigelj je pa v izbranih besedah na odru čestil družstvu k jubileju in ga bodril k nadaljnjemu vztrajnemu delu. Obisk koncerta je bil za današnje razmere razveseljiv. Hvalevredno omenimo, da sem poleg lokalno patriotske publike iz Podgolovca in Poljan opazil med poslušalci člane vseh ljubljanskih pevskih zborov. Tako naj bo vselej!

»Sava« k 10 letnici iz srca čestitam!

Z. P.

Iz življenja Slovencev v Ameriki

Poročali smo že, da so Ivana Poderžaja, ki je osumljen umora svoje žene Agnese Tufversonove in obojen zaradi bigamije, prepeljali s parnikom »President Polk« v Ameriko. Pri prihodu v New York je bil Poderžaj prav dobro volje, in ko so ga obstopili številni reporterji in fotografi, jim je veselo pomahal s klobukom, rekoč: »Napravite dobro, za dekleta moram biti lep!«

Na krov parnika je takoj prišel okrajni državni pravdnik H. W. Hastings, ki je dve uri zasliševal Poderžaja, nato so ga pa prepeljali na policijski urad v mesto, kjer so mu vzeli preste odtise. Glede Tufversonove je izjavil, da je prepričan, da živi, a zakaj sta se razstala že 17 dni po poroki, ne ve povedati. Policija bi rada dobila odgovor na naslednja vprašanja: 1. Ali je Tufversonova živa in kje se mudi. 2. Zakaj je Poderžaj kupil pred odhodom iz New Yorka 10 britvic in uspalni prašek. 3. Zakaj je neprestano nadzoroval velik kovec v svoji kabini, ko se je peljal v decembru leta 1933 v Evropo. 4. Čemu je poslal sestri Tufversonove takoj po svojem prihodu v Evropo brzojavko s podpisom Agnes, ko zatrjuje, da je sam potoval v Evropo.

Poderžaja je zasliševal preiskovalni sodnik Georges L. Donellan, kateremu je Poderžaj dejal, da se čuti krivega zaradi bigamije, ker je v decembru 1933 poročil Agnese Tufversonovo, čeprav je bil poročen že s Suzano Ferrandovo. Sodišč je določil za Poderžajeva zagovornika odvetnika Clyda Darta, ki ga je pa Poderžaj odklonil, češ, da ga prav nič ne potrebuje. Zaveda se, da je kriv bigamije in v tem primeru mu pač odvetnik ne more pomagati. Povedal je tudi, da je dobil v ječi na Dunaju štiri pisma, ki mu jih je pisala Tufversonova brez podpisa. Podpisovala se ni zato, ker se je bala, da bi jo Ferrandova tožila zaradi bigamije.

Pa zadnjih poročilih ameriških listov je sodnik Donellan 14. februarja obsodil Ivana Poderžaja na pet let ječe.

S tem pa afera Ivana Poderžaja še ni

spravljena s sveta. Policija hoče na vsak način ugotoviti usodo Agnese Tufversonove. Njena sestra, Olive Tufverson, je spoznala več predmetov, ki so jih prepeljali s Poderžajem v Ameriko, za last svoje pogrešane sestre. Olive je prepričana, da je sestra mrtva. Po njenem mnenju je izključeno, da bi si Agnes sama končala življenje, temveč je bila umorjena. Tudi ne dvomi, kdo je njen morilec, toda njegovega imena neče povedati. Ni ji do maščevanja, temveč hoče samo pravico.

V Chicagu so oboje 25letnega bratca Andreja Pderžaja na šest mesecev ječe, ker je rekel stražniku na cesti, da je brez dela in da bo začel ropati. Po sodbi se je Prezelj sodniku priklonil, rekoč: »Hvala za aretacijo in obsodbo, to me je rešilo krive polti!«

V Clevelandu so umrli: Jurij Knaus, star 58 let in doma iz Ravne na Bihoku, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. — Marija Mikulič, rojena Košmerl, doma iz Malega loga, občina Loški potok. Pokojna je bila stara 40 let. — Ana Ogriček, roj. Godlar, doma iz Globokega pri Brezicah. Pokojna je ušla 47 let. — V Minizu v Argentini je umrl v bolnišnici 22letni Jožef Uršič, doma iz Trnovca pri Kobariču. — 24. januarja so v Milwaukee pokopali 59letnega Lea Jereba, doma iz okolice Postojne. Pokojni je bil v Ameriki 28 let. — Po kratkem trpljenju je v West Allisu 24. januarja umrla Marija Sekulčeva. Pokojna je bila rojena v Sheboyganu in stara 32 let. — V Wauwatosi so 20. februarja pokopali 66letno Marijo Barboričevno, ki je bolehalo že tri leta. Pokojna je bila doma iz Škocjana na Dolenjskem, v Ameriki je bivala 30 let. — V bolnici v Clevelandu je umrl 68letni Janez Avsec, ki je bil zelo aktiven član raznih ameriških naprednih društev. Pokojni je bil rojen v Prelešju, fara St. Rupert na Dolenjskem, kjer je zapustil ženo, sina in hčerko. — V Hartfordu, država Arkansas, je umrl rudar Franc Maček, doma iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko.

„Blodni ognji“ na našem odru

Ljubljana, 18. februarja.

Z velikim zanimanjem je pričakovala in s še večjim zadovoljstvom sprejela naša publika novo izvirno igr, ki je postala v Ljubljani čudo redek pojav.

Dr. Iv. Šorlijeva dramatični prvenec je imel prvotno naslov »Divji plamenici«, kar naj bi pomenilo fosforisciranje nad močvirjem ali strasti nad gnilo družbo sodobnosti; avtor je vzdol končno svoji drami naslov »Blodni ognji«, ki izraža čustvene zabode glavnih oseb v igr. Ali naslov je brez pomena, ker le redko izprava vso vsebino; tudi označba »igr« je zgolj šablona.

Gotovo je Šorlijevo dramatsko delo rodbinska tragedija, ki se godi v prav sedanjih časih vseh močjih: gospodarskih, moralnih in inteligenčnih kriz in katastrof. V skromno meščansko okolje dveh generacij: staršev in dveh odraslih otrok, trešči strela zapadne menice.

Stric, trgovec Ivan, je bil posodil bore dvajset tisoč dinarjev za opremo učiteljske Vide, že predloga zaročene z odvetniškim koncipijentom Dolarjem. V dobrih časih, ko je bilo denarja na pretek, je sam Ivan Brezovnik, stric trgovca, ponudil vso bratu Antonu, sodnemu nadsvetniku. Za povračilo se ni čisto nič mudilo.

Nenadoma pa je zgrabil veletrgovec Kastelic svojega dolžnika trgovca Ivana. Ali Ivan nima v teh časih dovolj denarja, niti ga ne more dobiti iz hranilnice ali posojilnice. Tako pritiska Ivan na brata Antona: »Vini mi takoj, sicer moram v konkurzo!« — Toda odkod naj sodni nadsvetnik kar čez noč dobi dvajset tisoč Din, mož brez drugega imetja, kakor da prejema redno svojo plačo? Ako mu odstopi to plačo za 4-5 mesecev, kako naj medtem živi s štirigolovno rodinjo? Pa saj bi mu državna blaginja ne izplačala plače za pet mesecev naprej!

Položaj je torej obupen. Takrat pa pride v hišo veletrgovec Kastelic. Nadsvetnik in žena Melanija mislita, da namerava snubiti hčer Vido. To bi bila rešitev. In oče in mati prigovarjata Vidi, naj se odloči za Kastelico, če se ji ponudi, saj z Dolarjem se še dolgo ne bo mogla omožiti: pravkar je padel pri odvetniškem izpitu in revež je brez imetja.

Toda Kastelic nikakor ne namerava snubiti Vide, že zrelo, skromno obloženo in okorno obute, zagrenjeno in službe navlekane, a tem bolj po razkošju hrepeneče deklice. Kastelic nasprotno že dolgo opreže za — materijo Melanijo. Ta mati je namreč lepa, svežija, mikavnejša in živ-

ljenja še strastnejša željna, kakor hči Vida. Trezni, solidni zakonski mož, dasi vedre duše, je preveč resigniran modrijan, čeprav najbližjega srca.

Nadsvetnik oče je bil zavaroval sina Dušana, jurista brez izpiztov, bolehnega in vsesokoz zagrenjenega, nihilistično usmerjenega predstavnika sodobne mladine, za življenje in smrt na Din 100.000.

Dušan je opazil materino srčno in duševno razbolelost, njeno hrepenenje po boljšem, popolnejšem življenju, opazil je očetovo filistejstvo in zadrego in sestrično stremiljenje iz službe v zakon. Ko odide družba: oče, Vida, strica trgovec Ivan in kmet Jakob, v obednico, ostaneta v salonu Kastelic in mati Melanija. A Dušan, sedeč neopažen v prizidku, posluša dialog.

Kastelic hoče Melanijo dolgo pričakovano in zasledovano ljubezen. Vse ji da, reši obitelji, ustvari srečo Vidi in Dušanu, samo Melanija naj bo njegova. Če hoče ona, vzame celo Vido za ženo! — Melanija se zgraža, ugovarja, končno pa se obetom, prisegam in ponudbi vda: rešila bo vse, a sama bo končno polno zaživela, saj Kastelic ji je všeč.

Vse to sliši in vidi Dušan iz skritega kota. Pa se odloči: oče naj dobi izplačano zavarovalnino 100.000 Din! Tako reši mater propasti, očeta in strica denarne stiske in še sestri Vidi pripomore do dote. Napíše torej v beležnico svoj testament in izgine iz življenja.

V tretjem dejanju smo že mesec dni po Dušanovem koncu. Mater Melanijo griže vest in mučijo slutnje. Iz pogovora s hčerjo in možem končno dožene, da je slutnje niso varale: Dušan je videl in čul njen pristaneč v greh, a je rešil njo in vso obitelj! V polblaznem obupu odslavi Kastelico. Zdej je denarja v hiši dovolj, a blodni ognji so požgali vso srečo.

Dr. Šorli je pokazal, da je denar prokletstvo, ki tare ves današnji svet, da je hrepenenje preko meja realnosti usodna zabloda in da je skromno filistejstvo nazadnje vendar edino možno junaštvo. Dušan, sorodnik Krleževga sina v »Glembajevih«, ki ga igra slučajno isti igralec, je neizprosno doleden zanikovelec in obsojalec, dekadent volje, črnogled in obnem bolno tenkočuten, moralen in ciničen, strog do vseh, a najbolj do sebe. Zaveda se, da današnji življenjski borbi ni dorašel, za to se žrtvuje, saj se s tako žrtvijo je lahko koristen. Gre v smrt, da homo mogli živeti drugje.

Mnogo aktualnih misli je sprožil avtor in ustvaril dramo, ki s svojimi dialogi odkriva blodne ognje, ki plamené na vseh

stranah današnje družbe. Zato je žela drama velik uspeh. Režiser g. M. Skrbinišek jo je najskrbneje pripravil in ji vili pravo, težko občutje resne meščanske tragedije.

Glavna uloga je Melanija. Znjo je po dolgem času dobila ga. Cirila Medvedova primerno nalogo, da se izkaže igralko odličnih kvalit. Spočetka lahkomišelna, koketna, ničurna sebična mati zaide hipoma v vrtinec strasti, iz katere se zbudi kot obupanka, ki je zakrivila sinovo smrt. In mati ostane poštena. Ga. Medvedova si je zaslužila zlasti v 2. dej., a prav posebno v 3. dej. vse priznanje, ker je z naravnimi sredstvi ganila in pretresla vse gledalce.

Močan in prepričevalen je Dušan g. Kralja, ki obvladuje 1. dej. ter s svojimi zaključnimi prizoroma 2. dej., zlasti z bolestinimi vziki »Matle! doseže viške dramatičnosti.

Vedrega resigniranca nadsvetnika Antona Brezovnika igra simpatično in življenjsko resnično g. Jerman, resnična Vida je ga. Šaričeva, naivno zabavna učiteljica, izvrsten trgovec stric Ivan je g. Potokar, naravno in istinit v dikciji in gestah ter vobče zelo dobra sigura; tipičnega kmeta, dobričnega strica Jakoba, je prav dobro podal g. Bratina, s epizodno ulogo koncipijenta Dolarja se je polno uveljavil g. Gregorin, a Kastelica igra g. Lev var kot pokritega podleca zapeljivca z vso svojo eleganco in vročo govorico.

Predstava je izzvala zlasti po 2. dej. iskreno in toplo priznanje; publika je prirejala ovacije avtorju, da se je moral pojavljati pred zastorom, ter je po najmočnejšem 3. dej. izražala zlasti gospe Medvedovi za krasno kreacijo svoje polno zadovoljstvo. Ne dvomim, da pojdejo »Blodni ognji« preko vseh naših odrov in morda preko meje. Zaslužili bil

Fr. G.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 18. februarja katoličani: Simeon, Dobrana.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ukradeni noveca (samo ob 16.).

Kino Ideal: Pesem Orienta.

Kino Dvor: Zakonski četverkot.

Kino Siska: Kralj diganov.

Ljubljanska podružnica Slovenskega

lovskega društva občni zbor ob 20. v splošnih prostorih hotela Metropol.

Ljudska univerza: predavanje g. prof. dr. Hadžija ob 20. v Delavski zbornici.

Večer klasičnih koncertov za violončelo in komorni orkester ob 20. v Filharmonični dvorani.

Vajenski dom: predavanje g. Marjanoviča »Narodni običaji kot slovenska tradicija« ob 19.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Rešjeva cesta 1.

Babovec, Kongresni trg 13, Naša Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 18. Blodni ognji. Red A.

Torek, 19.: zaprto.

Sreda, 20.: Sluga dveh gospodov. Red Sreda.

Cetrtek, 21. februarja: Postrežek. Red Cetrtek.

OPERA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 18.: zaprto.

Torek, 19.: Netopir. Red C.

Sreda, 20.: Hoffmannove pripovedke. Gozstovanje Josipa Rijavca. Izven.

Cetrtek, 21. ob 16. uri: Dorica pleša. Dijaška predstava po globoko zmiznanih cenah. Izven.

Klasična opereta Johana Straussa »Netopir« se poje v torek dne 19. t. m. za red C. Vloga Rozalinde poje tudi to pot iz ljubnevnice naklonjenosti ga. Oberwalderjeva, kar uprava zaradi prezaoplenosti in preutrujenosti solistov za sedaj ne more zasesti te vloge iz njihovih vrst. Koreograf g. Gol

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Samo še danes ob 16. uri

Telefon 21-24

(večerje predstave radi koncerta odpadejo)

Ukradena nevesta

To je komedija, polna smeha in veselja ter lepe godbe.

SODELUJEJO:

R. A. ROBERTS, LISZI HOLZSCHUH
ADELA SANDROCK in VIKTOR DE KOWA

DNEVNE VESTI

— Zahteve beograjskih inženjerjev. Včeraj je zborovala beograjska inženjerska zbornica. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki se zavzema za zakon o inženjerstvu. Državna in samoupravna dela naj bi se ne opravljala v lastni režiji, tako da bi lahko sodelovali pri njih več inženjerjev. Državna in samoupravna dela naj bi se ne opravljala v lastni režiji, tako da bi lahko sodelovali pri njih več inženjerjev. Državna in samoupravna dela naj bi se ne opravljala v lastni režiji, tako da bi lahko sodelovali pri njih več inženjerjev.

— Za povzdig našega gasilstva. Včeraj je bil dan zborovanja naših gasilcev. Zborovala je tudi zagrebška gasilska župa in sprejela resolucijo, v kateri med drugim zahteva, naj bi gasilske čete plačevale v poseben skupen fond primerne prispevke, ki bi znašali okrog 6 in pol milijona Din na leto. Ta denar bi se sorazmerno razdelil na vse banovine, da bi dobile najpotrebnejše župe in čete podporo. Tako bi se v doglednem času vse naše gasilstvo temeljito reorganiziralo, da bi lažje in uspešneje izpolnjevalo svojo rodoljubno dolžnost.

— Lep pomladni dan smo imeli včeraj, sonce je sijalo tako toplo, kakor da smo že sredi aprila. Sneg je seveda hitro kopnel in smučarji v nižinah niso prišli na svoj račun. Sicer jim pa letos zima sploh ni naklonjena; tako prikrasani že dolgo niso bili. V soboto ponoči je še kazalo, da bo do jutra pomrznilo in da bo smuka kotlikor toliko dobra vsaj dopoldne, toda jutraj je pihal močan jug, nebo je bilo oblačno, kmalu se je pa zjasnilo in dobili smo izredno topel solnčen dan. Davi je bilo pa zopet pomrznilo.

Pri želodčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nag-njenju k bljuvanju povzročita 1—2 ča-ši naravne »Franz Josefove vode« temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo vodo« radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo pri-ja voda. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spe-cerijskih trgovinah.

— Hrvatski čevljarji proti Batl. Včeraj so zborovali v Varaždinu čevljarji iz Me-djmurja in Hrvatskega Zagorja. Govorni-ki so ostro nastopali proti Batl, ki vedno bolj izpodirja naše čevljarje in domačo tovarno. Odkončno so protestirali proti in-važiji tujeja kapitala, ki nam prinaša v socialnem pogledu samo nesrečo.

— Nagrade za izvirne skladbe. Uprava »Radiofonske postaje« v Ljubljani razpi-še tri nagrade v višini Din 1000,—, 600,—, 400,— za izvirne, še neizdane skladbe pod sledečimi pogoji: 1. Skladbe naj temeljujejo na slovenski narodni pesmi, bodisi v obliki potpurijev, variacij, parafraz ali drugih glasbenih oblik. 2. Trajanje minimum 15 minut. 3. Za ansambl salonskega orkestra v sledeči zasedbi: violina I in II (ozir. obli-gat, viola od lib.), violončelo, kontrabas, ena flauta, ena hoboa (od lib.), en klarinet, ena trompeta, ena pozavna, harmonij, kla-vir in tolkala. 4. Predložene partiture mora jo biti jasno, čitljivo napisane in brez po-greškov. 5. K partituri mora biti priložen lep jasno in brezhibno prepisan orkestral-ni material. 6. Vsako kompozicijo, ki ne bi odgovarjala zahtevam iz točk 4 in 5, se zavrne neocenjeno. 7. Priporočila se, da se v skladbah potpurjskih oblik po možnosti zabeleži tudi pevski part (solo, dvospev, trospjev ali četverospjev za moške, ženske ali mešane glasove). 8. Vsakemu izvodu naj bo priloženo geslo v zapečateni kuverti. 9. Zadnji rok za vlaganje 20. IV. 1935 s partituro in glasovi. 10. Material in pra-vica izvajanja je pridržana. Istočasno razpi-šuje tri nagrade (Din 1.000,—, Din 700,—, Din 500,—) za izvirne slovenske slušne igre, ki bi trajale od pol do ene ure. Pred-nost imajo dela v poljudnem in po možno-sti narodnem slogu. Informacije (zlasti za-radi tehnične služne igre) se dobe v studiu ljubljanske oddajne postaje na Bleiweisovi cesti št. 54. Poleg zgoraj omenjenih nagrad dobe avtorji še običajne tanijske od vse-ke vzporedne. Dobro, a nenagrajeno delo po postaja odkupila, odnosno honorirala z običajnimi tanijskimi. Rokopise je treba vpsolati pod psevdonimom najkasneje do 15. marca l. 1935.

PRIDE

Pesem na Volgi

ORIGINALNI RUSKI FILM

— Petrovgrad namestu Veliki Bečke-rek. S kr. ukazom je izpremenjeno ime Velikega Bečkereka v Petrovgrad. — Nov grob. Davi je umrl v Ljubljani upokojen sodni nadodstojal. G. Vinko Hro-vat. Poleg zalujoče soproge in hčerke za-puščala mnogo iskrenih prijateljev in znan-cev, ki ga bodo težko pogrešali. Pogreb bo v sredo ob 14.30 iz Gledališke ulice 12. Bodi mu lahka zemlja, zalujočim svojcem naše iskreno sožalje. — Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovito, deloma oblačno, čez dan topleje vreme. Včeraj je deževalo v Beogradu. Najvišja temperatura je znašala

v Beogradu 13, v Mariboru 12, v Ljubljani 10,8, v Rogaski Slatini 8, iz drugih krajev ni poročil o stanju temperature. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,8, tempe-ratura je znašala —1,2.

— Huda nesreča v St. Vidu. V soboto ponoči se je peljal prokurist tovarne Zalo-ka Stanko Bizjak z ženo na dvosedeznem »Opel« iz St. Vida proti Ljubljani. Na gladki cesti mu je pa na Trati odpovedal volan, avtomobil se je zaletel v drog cestne železnice in se prevrnil. Pod vozom sta ob-ležala oba Bizjakova, ki so ju mimoidoči potegnili izpod njega. Zena je ostala nepoškodovana, dočim si je Bizjak pretresel možgane in je bruhal kri. Prepeljali so ga v Slajmerjev dom. Njegovo stanje je bilo včeraj precej resno, davi se je pa že neko-liko zboljšalo in je bolnik pri zavesti.

— Nesreče. Zrlav smučanja je postal 23 letni mesar Ivan Mulej, ki je pri sokolskih smučarskih tekmah v Skofji Loki priletel na glavo in se nekoliko pobil. — Ponesre-čenja so prepeljali v bolnico. — Leandrov Franc, 14 letni sin kotarice iz Sent Janža na Dolenjskem, je dobil hud božjasten napad in padel je na ognjišče, da se je opekel po rokah in nogah. — Včeraj je 23 letni delavec Anton Urbas iz Sitne streljal z močnejšim, pri čemer si je poško-doval desnico.

SMUČARJI, SPORTNIKI,

vzemite s seboj na ture, k treningu in tek-mam Mr. Bahovec

„Smreka“ bonbone

iz smrekovega ekstrakta in mentola proti kašlju, hripavosti itd. Preženejo vam tudi jezo, nadomeščajo cigareto in oživljajo or-ganizem.

Zavitki po Din 3 in 5 v lekarnah in drog.

Apoteka

Mr. L. Bahovec

Ljubljana

Kongresni trg št. 12.

Iz Ljubljane

—lj Električna ga je zopet igrala v so-boto v zabodnem delu mesta. Ko se je zmrznilo, smo zaman vrtili kontakte in čakali čudeža. Ker so pa luči gorele pri sosedih, smo mislili, da je pokvarjena sa-ma hišna napeljava. Brez luči smo bili vso noč. Od časa do časa so sicer zaže-le žarnice kot kresnice. Tolažili smo se lahko, ker je svetila tako prijetno mehka luna, pa tudi oblačnice so svetile na ce-sti. Ko smo pa včeraj dopoldne poslali po monterje, ker se vedno ni bilo elek-trike, so žarnice nenadno posvetile. Napa-ke torej ni bilo v hišni napeljavi. Prihra-nili smo nekaj na elektriki in smo lahko zadovoljni. Zato smemo upati, da nam bo do tudi vnaprej tako naklonjeni, kajti električna ni le muhasta, temveč tudi draga.

—lj Pomladnega cvetja je zopet mnogo na trgu. Letos smo imeli že celo serijo pomladi. O božiču je bila prva, ko je bilo na trgu že mnogo teloha in pojavile so se celo prve vijolice. Januarja je bilo že toliko pomladnega cvetja kot včasih mar-ca. In čeprav je bila prejšnji teden nekaj dni res prava zima z snegom in mrazom, vendar je zdaj zopet že mnogo cvetočega rožja, lepega teloha in zvoncev, četudi še ni povsem skopnel sneg. To seveda ne po-meni, da je zdaj res konec zime ter da ne bo več snega, zlasti smučarji se ne smejo strašiti znanilcev pomladi.

PRIDE

Pesem na Volgi

ORIGINALNI RUSKI FILM

lj Sneg nam je pobralo in zdaj moramo biti zadovoljni s samim blatom. V soboto so mestni delavci reševali, kar se je rešiti dalo. Naglo so postregli kopneči sneg v nekaterih središtnih ulicah in očistili obest-ne jarke, da se je voda lahko odtekla. Na periferiji smo pa imeli poplave, ne le v malem. Kjer je že kanalizacija, so bili zamašeni požiralniki in včeraj, ko so ljudje tako srečni uživali babje leto na sprehodih so morali tudi pošteno brozgati ter bresti luže. Danes kihamo, zato se nam še tem bolj toži po snegu.

—lj O naših jezerih in njih živalstvu bo predaval dr. D. 20. uri g. univ. prof. dr. Hadži Jovan. Predavanje v Ljudski univerzi, spremljeno s skopičnimi slika-mi, se bo vršilo v dvorani Delavske zbor-nice.

— Dr. D. 20. bo v restavraciji hotela »Strukol« plenarni sestanek nogometne sekcije SK Ilirije. Na sestanku se bo raz-pravljalo o splošnih vprašanjih našega nogometnega sporta, zaradi česar so vab-ljeni poleg članov tudi starešine SK Iliri-je in vsi člani, da se ga v čim večjem šte-vilu udeležijo.

—lj Nocojšnji koncert, ki se prične ob 20. uri v Filharmonični dvorani je izredno zanimiv in bo prav gotovo umetniški god-ek med koncerti letošnje sezone. Soloč-ist g. Bogomir Leskovic, ki je dovršil ljubljanski drž. konservatorij in bil nato eden najboljših gojencev dunajsko drž. akademijo, igra s spremljevanjem komor-ne orkestra 3 čelo-koncerte in sicer Tar-tinijevega, Boccherinijevega in Haydnove-ga. Komorni orkester, katerega dirigira skladatelj L. M. Škerjanc ima nad 30 sodal-nih instrumentov in 12 pihal in trobil. Po-

drobni spored se dobi v knjigarni Glas-bene Matice in zvečer na blagajni. Sedeti so v predproadij od 10 do 30 Din, ravnat-am. Kdor boče biti deležen pravega umet-niškega užitka, ta naj poseti drevi ob 20. uri Filharmonično dvorano — večer kla-sičnih koncertov za violončelo in komorni orkester.

—lj Umetnostna razstava ob 75letnici Srečka Magolija. V dnevi od 14. aprila do 15. maja t. l. bo v Jakopičevem paviljonu III. kolektivna razstava slik g. Srečka Magolija iz Ljubljane. Organizacijo raz-stave je prevzelo Podporno društvo grafičnih faktorjev v Ljubljani. Za svojega strokovnega tovariša, ki praznuje baš v času razstave 75letnico rojstva, deluje ves odbor s potrebnim razumevanjem, da bo razstava uspeša tako, kot gre na tako re-duk jubilej, dolgih let dela in lepega ustvarjanja. Prvo kolektivno razstavo je Magolič priredil l. 1926., drugo pa l. 1930. Letja in ne zadnja bo 14. aprila. Razsta-vil bo 150 novih, še ne objavljenih slik v olju. Pri prejšnjih razstavah je imel Ma-golič mnogo častilcev in odjemalcev in najdemo njegova dela pri vsakem ljubite-lju slik. Z ozirom na najnovejša dela mo-ramo biti uverjeni, da bo III. kolektivna razstava nudila res najboljše, kar nam je do sedaj dal naš Magolič.

—lj Novinarski članski sestanek za na-daljevanje razprave o uredbi bo v torek 19. t. m. ob 14. uri v kavarni Emona, I. nadstropje.

—lj Rdeči križ, pododbor za mesto Ljub-ljana, bo imel svoj letni občni zbor v po-nedeljek 23. tm. ob 18. uri v dvorani Okrož-nega urada na Miklošičevi cesti z običaj-nim dnevnim redom. V slučaju nesklepno-sti se vrši občni zbor pol ure kasneje. Članstvo vnapre vabi odbor.

Zvočni kino Ideal

SAMO SE DANES BO

Ramon Novarro

opet s petjem osvojil vsa srca

svojih ljubimcev v veličinu

PESEM ORIENTA

Moderni luksuzni hotel na kraju

Sahare kot središče razkošnega

življenja bele rase

Predstave ob 4, 7. in 9½ uri

—lj Poškodbam podlegel. Poročali smo o nesreči mestnega ubožca, 70 letnega Jo-žeta Simića, ki je nedavno v mestni ubož-nici v Bohoričevi ulici padel na poledeneli stopnicah in nase zvrnil zaboj premoga. Dobil je hude notranje poškodbe, katerim je v soboto dopoldne v bolnici podlegel.

—lj Lovci Danes zvečer ob 8. uri je v hotelu Metropol na Masarykovi cesti ob-čni zbor ljubljanske podružnice SLD.

Iz Celja

—lj Iz okoliške organizacije JNS. Član-ski sestanek občinske organizacije JNS za Celje-okolico bo v sredo 20. t. m. ob 19.30 v gostilni g. Permozerja v Gaberju. Zaradi važnosti dnevnega reda se pozivajo vsi člani občine in širšega odbora ter vsi ob-činski odborniki JNS, da se udeležijo se-stanka polnoštevilno.

—lj Kongres nacionalnega delavstva bo 7. in 8. aprila v Celju pod pokrovitelj-stvom ministra za socialno politiko in na-rodno zdravje g. dr. Marušiča. Izgleda, da se bo kongresa udeležilo nad 1500 delega-tov in tudi delegacija Čehov. Kongres bo priredila Narodna strokovna zveza.

—lj Na ljudskem vseučilišču bo pred-a-val drevi ob osemih ob predavanju skopi-čnih slik odvetnik g. Alja Košir iz Ljub-ljane, predsednik Zdravniške zbornice za dravsko banovino, o temi: »Kri pripove-duje«.

—lj V celjski bolnici je umrl v soboto 74letni občinski svetnik Mihael Jevšenak iz Zreč pri Konjicah.

—lj Nesreča s patrono. 19letni posest-nikov sin Martin Bezgovšek od Sv. Petra pri Marijagradcu je našel v četrtke patro-no. Ko se je igral s njo, je nenadoma eks-plodirala in mu razmesarila roko. Bez-govška so prepeljali v celjsko bolnico.

—lj Dve tatvine. Zasebnici Anđ Spirani-čevi v Prešernovi ulici je nekdo ukradel iz omare v njenem stanovanju zlato žensko dvokrovno uro na ključ ter prstan z rde-čim in pretan s sivilm kamnom v vrednosti okrog 400 Din. Policija je storičilo na sledi. —lj Ko je peljal vajevec čevljarkega moj-stru g. Mačka v četrtke na saneli čevlje od Kapucinske ulice ob Ljubljanski cesti, je izgubil nahrbtnik s tremi pari čevlji v vrednosti okrog 350 Din. Zadevo so pri-javili policiji, ki je ugotovila, da je našel nahrbtnik s čevlji neki voznik iz okolice Vranskega Voznika so v petek izsledili, a taji, da bi bil našel omenjene predmete, čeprav so nekateri ljudje videli, da je imel nahrbtnik s čevlji na vozu. Voznika so ovačili sosedu.

Iz škofje Loke

— Dve hudi nesreči. Med tekmovalka-mi, ki so prišle v škofjo Loko, je bila tudi sestra Zdenka Azmanova, ki si je pridobila zlasti lep sloves odlične tekmo-valke pri zadnjih tekmah na Češkem. Az-manova pač ni slutila, da ji bo usoda pre-krizala račune. S češkimi sestrami je večjo skupino drugih smučarjev je napra-vila v petek popoldne izlet na Kržišno go-ro. Kar na lepem pa jo je, najbrž v ko-lesnici, spodneslo, ki si je na lomila desno nogo pod kolonom, so pre-pe-ljali najprej do vasi Cavern, potem pa s konjem v škofjo Loko, odkoder so jo od-pe-ljali v soboto v ljubljansko bolnico. Odlični sokolski sestri, ki je bila deležna osebnih priznanjih besed br. Ambrožiča tudi na pozdravnem večeru, želimo sku-ranje okrevanje in povratek med smučar-je. — Druga, kaj nenavadna nesreča se je pripetila delavcu Podobniku s Trate, ki je zaposlen pri opekarini pri Sv. Duhu. Na nepoznanen način ga je spodneslo, da je udaril s senci na rob ostrega kamna. Mož je bil takoj v nezavesti in so ga po-tem njegovi trije tovariši prinesli iz ope-karne pri Sv. Duhu, kjer je tudi do ne-sreče prišlo, na Trato, kjer mu je nudil zdravnik prvo pomoč.

Zadeva časti vseh Jugoslo-vanov so rojaki v sužnosti!

Proslava 70 letnice

Cirila Pirca

Napredna javnost je izkazala dolžno priznanje slavljem-čevemu plodonosnemu delu

Kranj, 17. februarja. Včerajšnji in današnji dan praznuje Kranj v čestitkah in proslavah 70 letnice prezasluznega župana Cirila Pirca. Na ti-hem so mu pripravila narodna, strokovna in napredna društva prisrčno in lepo pro-slavo. Mnogo jih je bilo med Kranjci, ki kar niso mogli verjeti, da šteje mož, ki je še tako mladenički živahen in politično de-laven, že sedem krizev. Slavljenec bi goto-vo v svoji skromnosti odklonil vsako po-hvalo svojega jubileja, toda proslava se je rodila spontano iz čuta dolžnosti in hvaleč-nosti do našega najvrednejšega meščana in političnega predstavitelja starega kranj-skega naprednega in nacionalnega duha. Zato proslava ni bila nobena uradna for-malnost, temveč izraz našega meščanstva, da še vedno spoštujemo napredno tradicijo našega narodno zavednega mesta. V osebi slavljenca je strujen ves veliki razvoj na-šega mesta v kulturnem, nacionalnem in gospodarskem pogledu. V letih njegovega vneta dela za mesto, se je Kranj razvil iz izrazito nemškutarskega v izrazito nacio-nalno zavedno mesto, iz malega mesteca, ki je gospodarsko životvarilo, v veliko in-dustrijsko središče.

V soboto zvečer ob 18. se je vršila v Narodnem domu svečana seja sreskega od-bora JNS v proslavo županovega jubileja, ki so se je udeležili napredni župani in kranjski občinski odborniki; med posamez-niki pa moramo omeniti ministra n. r. dr. Kramerja, podbana g. dr. Pirkmajera, bivše narodne poslance g. Lončarja, dr. Rapeta in Pustoslavca ter sreskega na-čelnika g. dr. Franca Ogrina. Sejo je otvori-l bivši narodni poslanec g. Ivan Lončar, ki je v lepo sestavljenem, obsehnem govoru povdral velike jubilarne zasluge. Mini-ster g. dr. Kramelj je podčrtal, da je sla-vljenec delal vsestransko za narod in Jugos-lavijo. Segel je še v dobo pred prevratom, ko je naš zavedni župan pripravil Kranj za življenje v svobodni državi in ga zgra-dil v močno nacionalno trdnjavo, potem ko je do tal zatrl vse ostanke neruške usmer-jenosti. S tem je stopil v vrsto važnih idej-nih borcev in glasnikov nacionalne zave-dnosti, ki ne poznajo kompromisov, ker delajo vse iz globokega prepričanja, da čakajo narod lepši dnevi.

Jubilant se je zahvalil za vsa priznanja, v svoji skromnosti pa se je spomnil šte-vilnih sodelavcev. Eno pa si šteje v ponos, da je iz nacionalno mrtvega Kranja ustvaril napredno in zavedno gorenjsko metropolo. Ni mu do tega, da bi ga slavili, iz srea pa je vesel, ko vidi, kako ga imajo meščani radi in da ima toliko prijateljev. Zvečer so mu priredila društva pod-kolnice. Ves Savski breg je bil poln navdu-

šene množice. Pred slavljenčevim domom je zaigrala godba Glasbene društva lepo podkolnice. Osebnost so mu čestitali v imenu občine g. direktor Košnik, v imenu obrtni-štva g. Kristan in v imenu JNS kluba ob-činskih odbornikov in vseh nacionalno za-vednih društev g. Rici Mayr. Župan se je v kratkem nagovoru zahvalil navdušeni množici meščanov za lepo podkolnico. Nato se je množica razvrstila v impozantno po-vorko, ki je odšla z godbo na čelu do Na-rodne doma. V špalirju in navdušenem vzklikanju je pričakala množica prihod ju-bilanta. V avli Narodnega doma ga je po-zdravil predsednik zadrage Narodni dom g. Stanko Završnik. Nato ga je zajelo vihar-ko vzklikanje nabito polne dvorane. Pri slavnostni mizi so ga pričakovali zastopnik bana podban g. dr. Pirkmajer, minister n. r. g. dr. Kramelj, sreski načelnik g. dr. Ogrin, poslanec g. Rape in Lončar, župni starosta br. Spicar, gimnazijski direktor g. dr. Dolar in direktor g. Košnik. Slednji je jedrnat orisal slavljenčev življenje od prvih začetkov do danes. V imenu bana ga je pozdravil podban g. dr. Pirkmajer. V imenu številnih političnih prijateljev mu je čestital minister n. r. g. dr. Kramelj. Sreski načelnik g. dr. Ogrin je povdral, da čestita jubilaru ne samo kranjsko mesto, temveč tudi vsa kranjska okolica, ki ga vsa ceni in spoštuje ne glede na politično pri-padnost. Župni starosta br. Spicar je po-vdral, da je bil slavljenec z duhom in srcem pravi Sokol. Originalno in jedrnat je očrtal njegovo osebnost in značaj poslanec g. Lončar. V imenu podžupanske zveze mu je čestital župan g. Krizan in iz Strazišča. Njegovo veliko kulturno delo pa je očrtal v imenu kulturnih in humanitarnih dru-štev direktor g. dr. Dolar. V imenu obrtne-ga stanu mu je čestital tajnik obrtnega zdru-ženja g. Jurij Pollak. Ginen se je zahvalil jubilar za izražena priznanja in čestitke, zlasti pa se je zahvalil vsem svojim sode-lavcem. V dolgi povorki so potem čestitali g. županu številni posamezniki. Nato se je razvil prijeten prijateljski večer. Sokolski pevski zbor in orkester sta z izbranimi točkami povzdignila svečanost večera.

V nedeljo je prejel župan g. Ciril Pirc nebroj čestitk in brzojavk od vseh strani države. Čestitkam ministrov, bana so se pridružile čestitke mnogih političnih in osebnih prijateljev. Slavljenec je prejel vi-soko odklikanje, red jugoslovenske krone II. stopnje. Kranjci mu enodušno čestitamo k temu najvišjemu priznanju. Nad vse smo ponosni, da praznuje g. župan svoj jubilej zdrav in duševno čil in da zre z zaupanjem v bodočnost našega mesta, našega naroda in naše države.

PRIDE VESELA OPERETA

DUNAJSKO DEKLE

MAGDA SCHNEIDER

ELITNI KINO MATICA

SOKOL

— Sokol Mojstrana. Krut udarec je za-del naše Sokolsko društvo, ker je iztrgala smrt iz naših vrst ustanovitelja našega dru-štva br. Jožeta Baščolca, pekovskega moj-stru in hišnega posestnika. Pogreb blago-pokojnega bo v ponedeljek 18. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Mojstrani na farno pokopališče Dobje, kamor ga spre-mimo, da mu izkažemo zadnjo bratsko čast!

Iz Kamnika

— Kamniško sokolsko prosvetno okro-žje. V nedeljo 24. t. m. ob 9.30 dopoldne v sejni sobi sokolskega doma v Domžalah se vrši okrožno prosvetna konferenca. Udeležba je za vse brate prosvetarje stro-go obvezna. Konferenca se udeležijo član 2. P. O. Bdinice, ki se niste poslane prija-ve za župni prosvetni dan, letnega in me-sečnega poročila, poročila o proslavi pre-ga decembra in statističnega lista, storite to takoj. Pošljite prijave za župni in okrožni prosvetni dan in za okrožni te-čaj.

— Najmlajše in najstarejše kamniško društvo. Te dni je bil v dvorani gasilnega doma ustanovljen občni zbor Jadranske straže. Kamnik je bil do zdaj menda edi-no mesto, kjer še ni delovala JS. Občne-mu zboru je prisostvovalo lepo število iz-branega občinstva. Predsednik priprav-ljalnega odbora g. sreski načelnik Voušek je v pozdravnem govoru omenil nekatere težave in ozire, ki so v Kamniku ovirali ustanovitve društva. Predvsem so bila to nezdrava trenja politične narave, ki so zdaj odpadla. Odposlanec občinskega od-bora JS g. Viktor Pirnat je v učinkovitih izjavah podal cilje in naloge društva in žel za svoja izvajanja tople priznanje. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika odvetnik dr. France Trampuž, v odbor pa ga. Hilda Vouškova, so-proga sreskega načelnika, gđc. Fanika Kratnarjeva, uradnica, in g. notar Zev-nik, vet. svetnik Rauter, gđ. nadz. Arri-gler, starešina sreskega sodišča Grum, ka-petan Milan Mušič, postajni načelnik Ker-zar, župan Kratnar in trgovec Kobal in Stergar ter kemik Prohinar. V nadzornem odboru so gđ. župan Kratnar, upravnik pošte Ržen, trgovec Skala, sod. uradn-k Boharič in učiteljica gđc. Vremšakova. Prepričani smo, da bo najmlajše kamniško društvo uspešno delovalo pod geslom »čuvajmo naše morje!«. — V četrtke je imela svoj 67. letni občni zbor Čitalnica, ki je najstarejše kamniško kulturno društvo. Iz poročila funkcionarjev posnema-mo, da šteje 87 članov, blagajna pa izka-zuje malenkosten prebitok. Tri skopična predavanja so bila polnoštevilno obiskana, nekoliko elabše pa gledališke predstave. Orkester je uspešno sodeloval pri raznih prireditvah. Ponoč čitalnice, njena garde-ropa, je spet obogatela za par pridobitev. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari

Iz Maribora

— Redni letni pregledi motornih vozil. Predstojništvo mestne policije v Mariboru objavlja, da se vsrše redni letni pregledi motornih vozil za leto 1935 v sledečem vrstnem redu: dne 19., 21. in 22. februarja ob 14. uri v pilnarni v Mariboru za vozila, ki so registrirana pri predstojstvu mest-ne policije v Mariboru. Dne 22. in 25. fe-bruarja ob 14. uri v pilnarni v Mariboru za vozila, ki so registrirana v obeh mariborskih srezih. Dne 7. marca ob pol 10. uri za vozila, ki so registrirana pri sres-skem načelstvu Slovenjgradec, pred po-slojem sreskega načelstva v Slovenj-gradcu, ob pol 14. uri v Prevaljah, za vo-zila, ki so registrirana v srezu Prevalje in ob 17. uri v Marenbergu za oni del pre-valjskega sreza, ki gravitira na Maren-berg. Dne 8. marca 1935 ob pol 8. uri v Gornji Radgoni za motorna vozila Juto-merskega sreza, ki imajo bliže v Gornjo Radgono, ob 10. uri v Murski Soboti za vozila, ki so registrirana pri sreskem na-čelstvu Murske Soboti, ob 14. uri v Dol-nji Lendavi za vozila sreza Dolnja Len-dava in ob pol 17. uri v Ljutomeru za vo-zila, ki so registrirana pri sreskem načel-stvu Ljutomer.

— Smerkoljeva — Jelačin — Vondra-šek. Ta umetniška trojica gledališču kmalu pester večer v mariborskem gledališču. Na sporedno so ples, pesmi, šansoni, klavirske solotočke itd. Smerkoljeva je subreta in solobalerina ljubljanske opere, Jelačin tenor, ki je deloval dolgo časa v Nemčiji, kjer je zlasti v operah (Schubert v »Treh mladenkah«) dosegal lepe uspehe, Vondra-šek, ki se je šele pred kratkim vrnil iz inozemstva v domovino, pa je odličen pianist in si je utrdil svoj sloves po raznih velemestih.

— Premiera Fallove operete »Veseli kmetič« bo v torek 19. t. m. Znanjo je že zdaj mnogo zanimanja, saj je ta opereta znana kot eno najlepših del starejših ope-retnih produkcij. V nasprotju z bučnimi modernimi operetami bo učinkoval »Veseli kmetič« brezdomno prijetno osvežujoče. Režija je Harastovičeva, sodelujejo Udovi-čeva, Barbičeva, Starčeva, Gor

Frank Heller:

Sibirski brzovlak

ROMAN

Velika sibirski železnica se je dala prestavljati v raznih kotih k ekvatorskemu pasu tako, da je vodila poljubno skozi Sibirijo in južno Afriko ali skozi Skandinavijo in Novo Zelandijo. Prestavljati se je dala s francosom, ki ga je imel spravljenega Goldschmidt. Samo enkrat ga je zapustil. To je bilo takrat, ko ga je blaznež ukradel, prestavil železnico na severni tečaj, odprl kupolo in pobegnil skozi streho h Gerdu Lymanu.

Trušče zunaj se je nadaljeval. Naenkrat je storil profesor nekaj, kar je do gotove meje izgladilo razliko med njim in njegovim pacientom. Zlezel je po lestvi in sedel na sibirski brzovlak. Vlekel ga je navzgor po tračnicah z veliko težavo. Ves čas je otipaval globus. Velika sibirski železnica je tisti hip malo odgovarjala svojemu imenu. Vlekla se je skoraj ob ekvatorju. Profesorjeve roke so tipale po Loandi, Rodetzi in Zanzibaru. Krenil je na smelo pot preko Indijskega oceana in Gerdt Lyman ga je izgubil z vida. Kar se je z veliko naglico prikazal izza vogala v Južni Ameriki in krenil proti jugu okrog Kalifornije. Dobro namazani sibirski brzovlak je vozil hitro skozi nemirne republike Srednje Amerike, krenil je preko Atlantskega oceana in se ustavil južno od ustja Konga. Potem je začel profesor zopet lezti navzgor.

Ropot zunaj in udarci na vratih so se neprestano nadaljevali. Goldschmidt je prižgal električno luč, primaknil stol in sedel nanj z železnim drogom v roki. Gerdt Lyman je ta čas opazil profesorja, kako se vrača po novi poti okrog sveta. Sedel je dolgo tiho v brzovlaku in razmišljal. Večkrat je vstal in srdlito razbijal po globusu. Naenkrat je vzkliknil na ves glas:

— Prav pravim! Psihopat sem! Zdaj razumem blazne ljudi!

Gerdt Lyman se je malo začudil, zakaj ugotavlja to baš v tem trenutku in zakaj ugotavlja to sedeč v vlaku — igrači blaznega človeka. On sam je dremal v svojem naslanjaču. Nihče ne more vzdržati napetosti uro za uro, ne da bi postal zaspan. Napol v spanju je videl profesorja, kako se vozi vedno znova okrog sveta. Videl ga je, kako se suče okrog vogala pri Zanzibaru in kako drvi nazaj preko Južne Amerike. Spominjal ga je na verveči. Ali je znal?

Koliko ur je minilo tako? Gerdt Lyman ni vedel, ko ga je zdrnilo hropeče, zmagovalno rjovenje. Ali so boljševiki razbili vrata? Planil je pokonci. Ne, profesor se je vračal s svojega petnajstega potovanja okrog sveta. Stal je vzravnal v sibirskem brzovlaku skuštranih las in kričal. V roki je držal dve vrečki, polni okroglih, blestečih predmetov.

— Kaj je to? — je vzkliknil Gerdt Lyman presenečeno.

Vedel je že, kaj je to.

— To je zlato!

— Ali govorite resnico? Je to res

45

zlato? Kako ste ga našli?

— To je zlato, — je zaklical profesor v odgovor, — in našel sem ga zato, ker poznam bistvo blaznosti. Kadar skrije blaznež svoj denar v zemljo, kakor pravi Pavel, misli s tem nekaj izrednega. Ne misli v zemljo na svojem vrtu. Misli na pravo zemeljsko oblo. In tam sem tudi našel zlato.

— Koliko ga pa je? — je zajecjal Gerdt Lyman in segel po vrečkah. — Kje ste ga našli?

— Tam, kjer leži zlato v zemlji, — je odgovoril profesor z zmagovalnim nasmehom. — Našel sem ga v Kaliforniji. Našel sem gumb, pritisnil nanj, zemeljska obla se je odprla in v nji je bilo zlato. Vrečica pri vrečki, polna zlata. Če preiščeva Klondyke, Transvaal in Zlato obalo, bo stalo zlato tam.

Gerdt Lyman je pozabil na ropot zunaj, na obleganje, na vse, razen težkih vrečk v profesorjevi roki. Tisti hip je pa Goldschmidt težko vstal s svojega stola pri vratih. Profesor je urno skril vrečki.

— Gospod profesor, — je dejal orjak, — če vzdre vrata še deset minut, bo dobro. Potem bomo pa imeli tu boljševice.

Vrnil se je k svojemu stolu. Gerdt Lyman je opazil, da stopa nekam čudno in težko.

VIII.

Ko je prišel Jakob Isocki v Gdansk, s srcem polnim žalosti in gneva, je zavil naravnost na policijski komisariat. Tam so sprejeli njegovo ovadbo z veliko rezervno. Da bi stanova pobegli blaznež pri ravnatelju Siegfriedu Branstedterju!

Toda potniki in tramvaji, ki so videli, kako drvi za Jakobom Isockim mož v črnem trikotju, so ga spremlili na komisariat in potrdili to, kar so videli. Ovadba je bila sprejeta. Jakobu Isockemu so naročili, naj počaka na komisariatu in drži jezik za zobmi, dokler ne bo z blaznežem sočen.

Ob dvanajstih poslani redarji so se vrnili in potrdili resničnost pripovedovanja Jakoba Isockega. Toda blazneža in njegovega gostitelja niso privedli. Ta dva sta se odpeljala z avtomobilom v Gdansk.

Jakoba Isockega so znova pozvali, naj zaenkrat molči o vsem tem. Dobil je petdeset mark za svojo ovadbo in obljubo, da dobi še več, če blazneža primejo. Obenem so ga pozvali, naj odide kam drugam, dokler se to ne zgodi.

Jakob Isocki se je napotil v Gdansk in maščevalnost je kar puhtela iz njega. Budno bo pazil in aretirati ga da, čim ga zagleda. Toda zagledal ga ni. Nasprotno, čez dan je videl čudne reči. Videl je, kako se zbirajo ljudje, videl je vse znake punta ali pogroma.

Okrog štirih se je skromno najedel za svojih petdeset mark. Ob šestih je bil na Langemarktu in pomagal je zahtevati sovjetsko republiko. Ko so se kmalu nato pričele nasilnosti, je Jakob Isocki brez poziva posegel v boj za srečnejšo bodočnost človeške družbe.

Pristopajte

k „Vodnikovim družbi“

Ali se je življenje ljudi podaljšalo?

Meja starosti se je pomaknila naprej v prilogi modernemu človeku

Pravijo, da se človeško življenje podaljšuje, da se človek notranje nekako spreminja. To trditve podpirajo s statističnimi podatki. Izmed teh sta zanimiva zlasti dva — kakšno starost so dočakali Grki ter srednjeveški in svircarji novega veka. Za prve podatke se moramo zahvaliti profesorju na John Hopkinsovi univerzi dr. Richardsu. ki je proučil 2022 napisov na starogrških grobnicah in opisal svoje delo v knjigi »Starost starih Grkov«, izdani lani v založbi omenjene univerze. Ameriški učenjak je izračunal, da so umirali v stari Grčiji ljudje v povprečni starosti 29,4 let, pa tudi ta starost je za pogrebne običaje starih Grkov prejšetirana, stara zdravnik Hippokrat in Galenus bi bila prisodila svojim rojakom še nižjo povprečno starost. O starih svircarjih so sestavili statistiko v Ženevi. V 16. stoletju so umirali svircarji povprečno z 21. letom, v 17. stoletju s 26. letom, v 18. stoletju pa s 34. letom.

V ameriški državi Massachusetts so umirali ljudje l. 1800 povprečno s 35. letom, okrog leta 1890 s 43., leta 1900 z 49., leta 1910 z 51., lani pa po računih prof. W. Millesa z univerze Yale moški v starosti 59,3, ženske pa celo v starosti 62,8 let. Iz tega bi se dalo na prvi pogled sklepati, da se človeško življenje res podaljšuje. Ali pa se je podaljšalo tudi na znotraj? Tega nam statistični podatki ne povedo. Povprečna, človeku na zemlji odmerjena doba, se je vsevsega podaljšala, toda ne zato, ker bi se bilo kaj izpremenilo v človeških dednih lastnostih ali vplivih, temveč zato, ker moderna človeška družba bolje skrbi za svoje člane, vsaj za nekatere. Moderna medicina, večja rodbinska in javna skrb za zdravje in prehrano, to so činitelji, ki v moderni družbi preprečujejo, da ne umira toliko dojenčkov, otrok in nedoraslih kakor prej. Novorojenček ima zdaj večjo verjetnost, da bo dorasel, kakor jo je imel v starih časih. Ali je pa s tem rečeno, da se mu notranje podaljšuje dispozičija življenja? Ne. Če bi hoteli dognati, da-li se je ta dispozičija podaljšala, bi morali ugotoviti, kako dolgo je še živel v starem veku povprečno tisti, ki je bil že premagal vse težave in je stal zdrav v začetku starosti in kako dolgo živi tak človek zdaj. In na to vprašanje je odgovoril na letošnjem kongresu ameriškega združenja za napredek znanosti že omenjeni prof. Milles.

Primerjal je umrljivost 50 letnih in starejših Grkov z umrljivostjo enako starih Američanov našega časa, opirajoč se deloma na Richardsonove podatke, deloma pa na moderno zavarovalno statistiko. In prišel je do zanimivega zaključka. Če računamo starost vseh, ki so dočakali 50 let ali več, na 100%, je umrlo od teh ljudi v stari Grčiji do 60. leta 38%, do 70. 28%, do 80. 11%, do 90. 10½%, do 100. 3½%, do 110.

pa približno 1%. Leta 1930 je pa umrlo v Ameriki do 60 let 23%, do 70 29½%, do 80 15½%, do 90 2½%, ostali, pičlega četrt odstotka, so pa doživeli sto let. Podatki so si v obeh primerih močno podobni in že na prvi pogled vidimo, da so dočakali stari Grki po 50. letu približno enako starost, kakor ljudje naše dobe.

Vendar je pa tu važna razlika, da so namreč Grki umirali največ med 50. in 60. letom, moderni Američani pa umirajo med 60. in 79. letom. Meja se je pomaknila naprej v prilogi modernemu človeku. Ali je pa to notranja meja? Komaj. Človek, ki zdaj dočaka 50 let, ima več upanja, da bo premagal razne težkote in nevarnosti prerane smrti, nego ga je imel stari Grk. Če pa te težave premaga, umre naravne smrti od starosti celo nekoliko prej, nego povprečni grški starec. Lahko torej rečemo, da se človeško življenje na znotraj ni podaljšalo, pač pa se je znatno podaljšalo iz zunanjih razlogov. In to more biti modernemu človeku v enako tolažbo, kakor prvotna trditve. Saj ne gre za to, zakaj delj živi, temveč da živi.

Za pol milijarde se pravdajo

Pariško sodišče bo te dni sklepalo o usodi 500.000.000 frankov, ki jih je zapustil poljski velikaš grof Potocki, ki je lani jeseni umrl. Tožiteljica je poljska vlada, toženec pa ruski emigrant Aleksander Rosenberg. Če bi poljska vlada pravdo dobila, bi izgubila pariška medicinska fakulteta pol milijarde frankov. Grof Potocki je pobegnil leta 1916 iz zasedene Poljske na Krim, kjer se je seznanil z Rosenbergom, ki je bil tudi zelo bogat, ker se je bil oženil s hčerko ruskega sladkornega kralja. Postala sta prijatelja in med revolucijo je Rosenberg pomagal Potockemu pobegniti v inozemstvo.

Od leta 1922 je upravljal Rosenberg ogromno imetje grofa Potockega v veliko gospodarstvo zadovoljstvo. Rosenberg, naturalizirani Francoz, je igral v Parizu pomembno družabno vlogo. Bil je vitez reda Častne legije in mecen svetovskega muzeja, ki mu je podaril dragocene zbirke ruskega porcelana, vredne nad milijon frankov. Na Rosenbergovo pobudo je zapustil grof Potocki v oporoki pol milijarde frankov pariški medicinski fakulteti. Ta denar naj bi se uporabil za ustanovitev znanstvenih nagrad, podobnih Nobelovi nagradi. Tik pred smrtjo je pa grof Potocki svojo oporoko izpremenil in zapustil vse premoženje Ivovski univerzi, za kar je dobil od maršala Pilsudskega najvišje poljsko odlikovanje. Bilo je jasno, da so ga pregovorili poljski rodoljubi.

V zastopstvu Ivovske univerze stoji poljska vlada na stališču, da je napisal

grof Potocki prvo oporoko pod Rosenbergovim vplivom. Poljska vlada celo zahteva izročitev Rosenbergu, češ, da je poneveril del grofovega premoženja, kar pa francoska vlada odločno odklanja, sklicujoč se na Rosenbergovo francosko državljanstvo. Nasprotno pa dokazuje Rosenbergov zagovornik, da je druga oporoka Potockega neveljavna, ker jo je napisal grof v času, ko ni mogel več jasno misliti, ker je strastno užival morfij. Parižani se seveda zelo zanimajo za izid pravde.

Zvočni kino Dvor

Tel 27-80

SAMO SE DANES

SMEH GROHOT ZABAVA

Stan Laurel in Oliver Hardy v premierni filmu

Zakonski četverokot

SMEH SMEH SMEH

Predstave ob 4., 7. in 9. uri

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Carsko brodovje bo potopljeno

Te dni so začeli uničevati staro rusko brodovje, ki ga je pripeljal v decembru 1920. general Vrangelj v Bizerto, kjer je stalo in rjavelo. Po francosko-ruski pogodbi bi morale biti te ladje izročene sovjetski Rusiji, toda ruski inženjerji, ki so lani pregledali Vranglovo brodovje, so ugotovili, da nobena izmed 38 ladij ne more odpluti na morje. Vse je zarjavelo in če bi ladje pogrnali na morje, bi stroji odpovedali in bi se potopile. Tako bo nekoč ponosno carsko brodovje prodano za staro železo. Samo topovi se bodo dali še delovati porabiti; spravilo jih v orožarno v Bizerti, pripadajoči denar pa dobi sovjetska Rusija.

Rusko brodovje, ki je zasidrano deloma še v pristanišču na bizertskem jezuru, deloma pa ob obali, tvorijo dreadnought »Aleksijej«, ki je leta 1914. prvič odplul na morje, dalje vojni ladji »Georgij« in »General Kornilov«, križarka »Almay«, šolska ladja »Morjak«, devet podmornic iz leta 1914., štiri med vojni zgrajene podmornice, dve bojni ladji, pet ledolomilcev, sedem torpednih rušilcev, delovna ladja »Kronstadt«, nekoč zasebna ladja carja, nazvana »Polar Star« in štirje vlačilci. In od tega nekaj mogočnega brodovja bosta lahko rešena samo »Kronstadt« in en ledolomilec. »Kronstadt« se imenuje zdaj »Vulcan« in pripada francoskemu sredozemskemu brodovju, ledolomilec je pa dobil ime »Valette« in pluje pod angleško zastavo med Bizerto in Malto. Petnajst let brezdelja je zadostovalo, da se je izpremenilo močno carsko rusko brodovje Črnega morja v kup starega železa in nepotrebne navlake, ki jo bo treba potopiti v morje.

Prijateljstvo.

— Dajte mi kilogram grozdja za mojega bolnega prijatelja. Koliko stane?
— Trideset dinarjev.
— Hm, tako hudo pa menda ni bolan. Dajte mi raje dve pomaranči.

MALI OGLASI

V vseh malih oglaših velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali glas Din 5.— davek Din 2.— Mali oglaš se plačuje takoj pri naročitvi, lahko tudi v zamkah — Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

SAMSKI MLINAR
dobi službo. — Ponudbe na:
Poštni predal št. 9, Laško.

AKADEMIK-FILOZOF
inštruiral nižjošolce iz vseh predmetov, realnih in klasičnih, razen francoščine. Ura 8 Din. — Ponudbe pod »Uspeh sigurne 727« na upravo »Sl. Narod«.

PRODAJ

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

OREHOVE PLOHE
(en vagon) proda Porenta, Zavogelje 6, p. Hrčulica.

SMUCARSKÉ GORSKE

IN ŠPORTNE OBLJE
iz nepremotljivega krom-umja, škornje, gamaše itd. izdeluje in razpošilja ročna čevljarina Ivan Zajc, žiri. — Prodajalna lastnih izdelkov, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 36. 732

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

STIRISOB. STANOVANJE
s plinom, kopalnico in vsemi priključitvami z majem oddam na Breiškovi cesti. — Naalov v upravi »Slov. Narod«. 729

NEPREMČNINE

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

V OENTRU LJUBLJANE
na vogalu dveh zelo prometnih ulic ležečo parcelo takoj ugodno proda Realiteta pisarna Grašek Jože, Ljubljana, Gledališka 4. 730

HIŠE, PARCELE

IN POSESTVA
po največji izbiri in pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji, tudi knjižice, lahko kupite ali prodate s posredovanjem Realiteta pisarne Grašek Jože, Ljubljana, Gledališka 4. 730

RAZNO

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

HARMONI
kupi meščanska šola v Mostah.

PREKLIC.
Podpisani izjavljam, da nisem za svojo hčerko Antonijo nič več plačnik.

728 Anton Štira, Ježica.

ZENINI!

Crne suknje in obleke res poceni kupite pri

PRESKERJU,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 4/T

Sveče najfinišne norveške

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA v Ljubljani — se priporoča blede in slabotnim osebam 65/T

Vse

soglašajo:

najboljše je

RIVIERA

terpentinovo

milo

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Pomaranče

sladke in poceni

nudi

GOSPODARSKA

ZVEZA

v Ljubljani

PRESELILISMOSE

iz Tavčarjeve ulice 8 v
pasajo nebotičnika
ELEKTROTON, plošče,
gramofone, izposojamo,
zamenjavamo ter prodajamo in
kupujemo

Ce oddajate ali
iščete stanovanje

oglašajte v »Slovenskem Narodu« — Beseda 0.50 para